

**Inuussutissarsiutiginagu aalisarsinnaaneq piniarsinnaanerlu aatsaat ukiut pingasut
Kalaallit Nunaanni najugaqareersimagaanni pisinnaatitaaffinngornissaa siunertaralugu
Naalakkersuisut UKA14-mut Aalisarneq pillugu inatsisartut inatsisaat nr. 18, 31.
oktober 1996-imeersup kiisalu Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat
nr. 12, 29. oktober 1999-imeersup allangortinnissaannut siunnersusioqqullugit
peqquaqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut**

(Saqq.: Inatsisartumut ilaasortaq Lars Mathæussen, Siumut)

pillugu

Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSISSIONAA

Siunnersuutip aappaassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq.

Ataatsimiititaliami suliaqarnermi ilaasortat uku peqataapput:

Inatsisartunut ilaasortaq Nikolaj Jeremiassen, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Karl-Kristian Kruse, Siumut, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Saxtorph Didriksen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Knud Kristiansen, Atassut
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Partii Naleraq

UPA 2014-imi ull. 29. april 2014 siullermeerereernerme siunnersuut Ataatsimiititaliap misissorpa.

Siunnersuutip imaa aamma siunertaa

Siunnersuutip uuma siunertaraa aalisarnermut, piniarnermut aallaaniarnermullu inatsisinut allannguutissamik siunnersutinik UKA 2014-imut Naalakkersuisut saqqummiusseqquaqassasut, taamaalillutik inuit Kalaallit Nunaannut suliartortut sunngiffimmi aalisarnermik, piniarnermik aallaaniarnermillu ingerlatsinissamut siunissami aatsaat ukiut pingasut Kalaallit Nunaanni najugaqareersimagunik akuersisummik pissarsisinnaalissallutik.

Siunnersummut ilaatigut tunngavilersuutigineqarput uumassusilinnik piujuartitsineq tunngavigalugu atuinissaq kiisalu sillimaniarnermut isiginiagassat, aamma inuit Kalaallit Nunaannut suliartorlutik nuuttartut pinngortitami qanoq iliornissaminnut ilinniartariaqarnerat.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Siunnersuut itigartinneqassasoq amerlanerussuteqarluartut inassutigaat, peqatigitilluguli siunnersuut Ataatsimiititaliamit annertunerusumik naliligassanngorlugu innersuunneqarnissaa pissutissaqartinneqarluni.

Ataatsimiititaliap siunnersummit suliaqarnera

Ataatsimiititaliap isumaa malillugu pinngortitamik atuineq uumassuseqarnermut illersorsinnaasumik aamma isumalluutit piffissami sivisunerusumi piujuartinneqarsinnaanerannik qularutissartaqangitsumik ingerlanneqarsinnaasariaqarnerat Ataatsimiititaliap aallaqqaasiullugu oqaatigerusuppa.

Peqatigitillugu Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, inuit pinngortitami angalasartut imminnut allanillu uloriarnartorsiortitsinatik angalasinnaasariaqarnerat. Tamatuma malitsigisaanik aalisartut piniartut aallaaniartartullu piffissaatillugu peqqissaartumik ingerlatsisariaqarput, tassungalu atatillugu peqqissaartumik illersorsinnaasumilu sakkunik passusissinnaasariaqarlutik, taamaalillutik uumasut pissatat ikinnerpaatinniarneqarsinnaassammata.

Ataatsimiititaliap maluginiarpa, inatsiseqarnermi atuuttumi taassumalu nalunaarutitaanni killissarititaasutigut pinngortitami piujuartitsineq illersussallugu, tassungalu atatillugu uumasoqatigii ataasiakkaat illersussallugit, perarfissaqarluartoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq naliliisoq. Taamatut naliliineq Ataatsimiititaliap imaaliallaannaq assortussallugu pissutissaqartinngila.

Taamaattorli Ataatsimiititaliap taarusuppa, sunngiffimmi aalisarnermut, piniarnermut aallaaniarnermullu perarfissaqarnermut atatillugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisup akissummini inatsimmik paasinninnera Ataatsimiititaliap isumaqatiginngimmagu.

Tassunga atatillugu Ataatsimiititaliap paasinninnera malillugu inatsimmi danskit nunamilu allami innuttaassusillit immikkoortinneqarput, aamma uumasunut killersukkanik killilersugaanngitsunillu piniarnermut aallaaniartarnermullu atatillugu. Maanna aalajangiiffisassatut siunnersummut atatillugu immikkoortitsineq pingaaruteqanngitsuunngilaq, taamaattumillu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisumit akissummi immikkoortitsineq akissuteqaammi taanngimmagu Ataatsimiititaliap pitsaanngitsutut isiga.

Tamanna pissutigalugu Ataatsimiititaliap tulluartippaa – aamma siunissami Inatsisartuni isumaqatigiinniarternerit eqqarsaatigalugit – inatsimmi pineqartumi oqaasertat tamaasa issuassallugit:

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 29. oktober 1999-imeersoq

§ 4, imm. 3. Sunngiffimmi piniarnissamut aamma sunngiffimmi aallaaniarnissamut akuersissut tunniunneqarsinnaavoq danskisut innuttaassusilinnut aamma nunani allani innuttaassusillit Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsorsimaffiannut nalunaarneqarsimasut.

§ 4, imm. 4. Naalakkersuisut imm. 2, nr. 2 - 4-mi aamma imm. 3-imi aalajangersakkat immikkut akuersissuteqarfingisinnavaat, qinnuteqartup Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarnera aallaavigalugu tamanna naapertuuttutut isigineqarpat, qinnuteqartorlu ilinniarnermik assigisaanilluunniit pissuteqartumik Kalaallit Nunaata avataaniikkallarsimappat.

§ 5. Sunngiffimmi piniarnermut aallaaniarnermullu akuersissutit piniakkanut killilersukkanut inunnut Kalaallit Nunaanni najugalittut inuit nalunaarsorsimaffiannut nalunaarneqarsimasunut qinnuteqarnikkut tunniunneqarsinnaapput, qinnuteqarfissaq sioqqullugu Kalaallit Nunaanni najugalittut ukiuni qaangiuttuni marlunni nalunaarsorneqareersimasunut.

§ 5, imm. 2. Imm. 1-mi aalajangersagaq apeqqutaatinnagu piniakkanik killilersugaasunik sunngiffimmi piniarnissamut aallaaniarnissamullu akuersissutit qinnuteqaateqartoqarneratigut tunniunneqarsinnaapput inunnut,

- 1) Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsorsimaffiannut nalunaarsimasunut aamma
- 2) ukiuni kingullerni qulini piffissaq qinnuteqarfik sioqqullugu ukiuni marlunni ataannartumik Kalaallit Nunaanni najugalittut inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimasunut.

Aalisarneq pillugu inatsisartut inatsisaat nr. 18, 31. oktober 1996-imeersoq

§ 8. Inuit danskisut innuttaassusillit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik angerlarsimaffillit imartani Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaami inuussutissarsiutiginagu aalisarsinnaapput. Nunani allani Danmarkiunngitsumi innuttaassusillit Kalaallit Nunaanni najugaqvissut ukiullu kingullit marluk ataavartumik Kalaallit Nunaanniissimasut danskisut innuttaassuseqartutut pineqassapput.

§ 8 imm. 2. Aalisakkat aalajangersimasut inuussutissarsiutiginagu aalisarfiginissaannut immikkut akuersissuteqarfingineqarnissap piumasagaataaneranik Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaapput.

§ 8, Imm. 3. Inuit imm. 1-im i laatinneqanngitsut inuussutissarsiutiginagu aalisassagunik immikkut akuersissuteqarfingineqassapput.

Qulaani pineqartoq innersuussutigalugu Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, sunngiffimmi piniarsinnaanermut aallaaniarsinnaanermullu aamma Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutiginagu aalisarnermut malittarisassat malunnaatilimmik sukaternissaannut siunnersuut una pissutissaqartitsilissasoq. Tassunga atatillugu Ataatsimiititaliap ilaatigut maluginiarpa, danskisut innuttaassusillit – tunngaviusumik – inatsiseqarneq atuuttoq naapertorlugu maanna inuussutissarsiutiginagu aalisarnissamut, kiisalu uumasunik killilersugaanngitsunik piniarnissamut aallaaniarnissamullu killiliiffingeqaratik periarfissaqartut.

Tassunga atatillugu Ataatsimiititaliap maluginiarpaa, aalajangiiffisassatut siunnersummut iluaqtissanik uppernarsaatinik siunnersuuteqartoq saqqummiussaqanngitsoq, taamaattumillu inatsisip allanngortinnissaanik pisariaqartitsinermut Ataatsimiititaliaq isummernissamut soorunami ajornakusoortitsisoq. Taamaalilluni ersarissumik takuneqarsinnaanngilaq, inatsimmut allannguutissatut siunnersuut qanoq timitalerneqassanersoq, kiisalu malittarisassat allanngortinnerisigut qassit attugaassanersut. Siunnersummi ilaatigut nassuarneqanngilaq, kalaallit nunami allami najugaqareerlutik uternermanni inatsimmik allannguinermetut atatillugu qanoq inissisimajumaassanersut. Peqatigisaanik sunngiffimmi aalisartartut, piniartartut aallaaniartartullu pinngortitamut immikkut ulorianataasarnerat uppernarsarneqanngilaq, kiisalu inatsisini nalunaarutinilu atuuttuni killissarititaasut iluanni pinngortitami piujuartitsinerup illorsorneqarnissaanik siunnersuutip siunertaata piviusunngortinneqarsinnannginnera uppernarsarneqarsinnaanngitsoq.

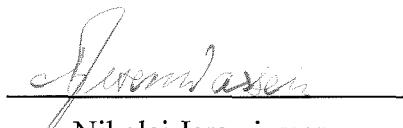
Taamaattumik ajornartorsiutip annertussusia suuneralu misissoqqissaartinnagit aamma allanngueratarnermi sunngiffimmi aalisartartut, piniartartut aallaaniartartullu kalaallit qanoq amerlatigisut ilaatinneqassanersut misissoqqissaartinnagu inatsisip allanngortinnissaanik aalajangiinissaq Ataatsimiititaliap kaammattutigisinnaanngilaa. Ataatsimiititaliattaq kaammattutigissavaa, misissuinermetut atatillugu nunani allani malittarisassat assingusut pillugit paasisutissat pissarsiariniarneqassasut, taamaalilluni Inatsisartuni aalajangiiniarnermi sanilliussisinnaaneq tunngavissaqalersinnaassammat. Tassunga atatillugu aallaaniarsinnaanermut misilitsinnej pillugu malittarisassanik aqutsinermillu nunat tamalaat misilittagaat aamma akissaajaatit tassunga tungassuteqartut misissuinermeti iluaqutaasumik ilanngunneqarsinnaapput.

Naggasiullugu Ataatsimiititaliap oqaatigissavaa, tamatumunnga pingaarutilinnik suliamullu tunngasunik tunngavilersuisoqarsinnaanngippat inuiaqatigiinni innuttaasut aaqqissuussamik inatsisitigut assigiinngitsumik pineqarnissaasa atuutilersinnejarnissa Ataatsimiititaliap ataatsimut isigalugu eqqarsarnartoqartimmagu. Tamatumani naligiissitaanermut tunngaviusoq, kiisalu inuit aalajangersimasut mattunneqarnerannik oqariartuuteqarsinnaanerup qanoq paasineqarsinnaanera Ataatsimiititaliap innersuussutigissavaa. Taamaalilluni inuit sulinermikkut akileraartarnermikkullu inuiaqatigiinnut aamma ilapittuutaasut kalaallit piorsarsimaneranni pingaaruteqarluinnartumut peqataasinnaannginnerat inuiaqatigiinni ataatsimut isigalugu iluaqutaassanersoq Ataatsimiititaliap qularutigaa.

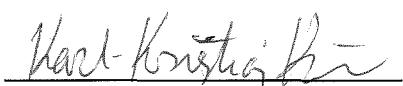
Ataatsimiititaliap inassutai

Siunnersuut **itigartinneqassasoq** ataatsimiititaliap isumaqatigiittup **inassutigaa**.

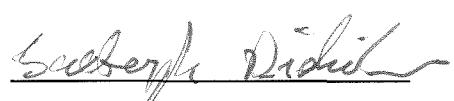
Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni Ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Nikolaj Jeremiassen,
Siulittaasoq

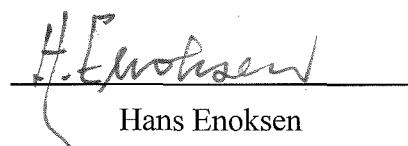
Karl-Kristian Kruse,
Siulittaasup tullia

Saxtorph Didriksen

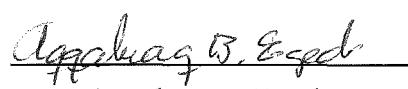
Ane Hansen

Hans Enoksen

Knud Kristiansen

Aqqaluaq B. Egede